

Халқ сұзы

1991 йил 1 январдан чиңа башлаган

http://xs.uz

E-mail: Info@xs.uz

2012 йил 25 октябрь, № 210 (5630)

Пайшанба

Ўзбекистон –
келажаги
буюк
давлат

Саноат:

Яңги қувватлар, замонавий технологиялар

Таҳлил ва таққос

Республика изда хорижий ва маҳаллий сармоядларар иштирикоида ишлаб чиқаришга жорий қылнаётган янги техника ва илгор технологиялар соҳада ривожланишининг юкори суръатларини таъминламоқда. Салмоқли ютуқларга эришиёттаги корхона ва жамоатлар сони йилдан-йилга ошиб бораётгани, айниқса, диккатга сазовор. Навоий вилоятида саноат салоҳиятини юқсалтириш, мавжуд ишлаб чиқариш қувватларини замонавий технологиялар билан қайта жихозлаш ва маҳсулот турларини кўлтайтириш бўйича олиб бориллаётган ибратли ишлар ана шундан далолат беради.

Гап шундаки, мустақилликнинг дастлабки йилларида бу ерда 110 та саноат корхонаси фаолият юритган бўлса, бугунги кунга келиб, улар 1283 тага етди. Агар йигирма бир йил аввал вилятдаги бор-йўғи 46 турдаги саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилган бўлса, хозир улар сони 100 дан ошиб кетди. Бу, албатта, тармоклар ривожлантиришга қартилган исполнитлар ўз самарасини бераётганини кўрсатди.

Виляят саноатида, табиикик, Навоий, Зарафшон ва Учқудук каби шахарлар, шунингдек, Навоий кон-металлургия комбинати, "Навоийазот", "Кизилкум-

цемент" сингари йирик корхоналарнинг хиссаси катта. Хусусан, 2007 – 2011 йилларда рангли металлургия, кимё, куриш материаллари, енгил ва озиқ-овқат саноат тармокларидаги юкори ўсиши суръатлари кузатилиб, пировардида саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш хажми 1,7 баробарга орти.

Айни пайтда вилоятинига оғакат шахарлари, балки тумандаридаги олис қишлоқ ҳамда овулларда ҳам кичик корхоналар ташкил этилаётганин кувонарли ҳол. Утган даврда ишлаб чиқарилган истеъмол товарларининг катта қисми Кармана ва Кизилтепа туманлари

хиссасига тўғри келгани бунинг тасдиғидир.

Қишлоққа саноатни олиб кириш, ҳаридоригар ва экспортборп маҳсулот тайёрлаш, чекка ҳудудларда фаолият кўрсатадиган тадбиркорлик корхоналарини кўллаб-кувватлашда, хусусан, Кизилтепа тумани таҳжриси этибирига лойик. Охири ўн йилликда ушбу туманда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш хажми қарийб 5 баробар кўпайган. Масалан, 2003 йилда бу ерда 75 та саноат корхонаси томонидан 9,1 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарilgan бўлса, 2011 йилга келиб, 156 та саноат корхонасида 85,5 мил-

**Мустақилликнинг
дастлабки йилларида
Навоий вилоятида 110 та
саноат корхонаси фаолият
юритган бўлса, бугунги
кунга келиб, улар**

**1283
тага етди.**

лиард сўмлик маҳсулот тайёрланди. Жорий йилларни ўтган олии ойда эса 162 та саноат корхонаси томонидан ишлаб

чиқарилган маҳсулот 48 миллиард сўмликни ташкил этди.

Вазирлар Махкамаси томонидан тасдиқланган "Иқтисодий ночор, кам қувватли, фаолиятсиз корхоналарни банлар томонидан кўллаб-кувватлашдастур"га айлан шу тумандан 14 та саноат корхонаси киритилган эди. Бугун улар тўла кувват билан ишламоқда. Кизилтепа пахта тоzалаш заводи, "Ванзози агрозекспорт" каби йирик саноат корхоналари шулав жумласидандир.

(Давоми 2-бетда).

25 октябрь — Ички ишлар идоралари ходимлари куни

Мамлакатимизда тинчлик ва осойиштарилини саклаш, ахолининг осуда ҳаёт кечиришини таъминлашга қартилган кенг кўламли исполнитлар босқичма-босқич амалга оширилаёт.

Етук ва салоҳиятли мутахассислар

юртимиз тинчлиги ҳамда осойиштарилини таъминлашда мухим ўрин тутади

Айниқса, ички ишлар идоралари тизими фаолиятини янада яхшилаш, соҳа ходимларининг малақасини ошириш, уларнинг хукуқий демократик давлат ва кучли фуқаролик буғунги кунда мухим ўринга эга. Зеро, ҳар бир соҳанинг изчил ривожланиши мутахассисларнинг етук билим ва малакасига бевосита боғлиқиди.

Шу нутқадан назардан айтганда, бугун республика ички ишлар идораларини таъминлашда кадрлар билан таъминлаш борасида кенг кўламли ишлар олиб борилаёт.

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси ИИВ Академияси Президентнимиз ташаббуси билан 1994 йилда ташкил этилган бўлуб, вилятларидан бирни мамлакатимиз ички ишлар идоралари учун юкори малақали кадрлар тайёрлашга ихтисослаштирилган йирик олий таълим мусасасаларидан бирни хисобланади. Мазкур мусасаса битирувилари ҳар йили республикамиз ички ишлар идораларида хизмат қилаётган терговчилар, тезкор ходимлар, профилактика инспекторлари ва эксперт-криминалистлар сафарини тўлдирмоқда.

Таъкидлаш жоизки, айни чоғда Академияда олиб борилаётган исполнитлар сақлаш, жамоатни таъминлашши мутахассисларни асрар ва жиноятчиликка қарши курашади уларнинг саъй-харакатлари бекиес бўлмоқда.

(Давоми 2-бетда).

Жамоатчилик назорати

маҳалла фаолиятида алоҳида аҳамият касб этади

Азал-азалдан бетакор ижтимоий бошқарув маскани бўйlib келаётган маҳалла мустақиллик йилларида тубдан янгилини, замон талаблари асосида ривожланмоқда. Буни тизим томонидан амалга оширилаётган кенг кўламли ишлар мисолида ҳам кўриш мумкин.

Кучли давлатдан — кучли фуқаролик жамияти сари

Хусусан, маҳалла бугунги кунга келиб, тадбиркорлик фаолиятини кўллаб-кувватлаш, хусусий мулкни ривожлантириш, аҳоли бандилигини таъминлаш, истеъмол бозорини таъмдирлиши, ижтимоий инфраструктурини ривожлантириш, одамларнинг моддий фарононлигини оши-

риш ва аҳолини кучли ижтимоий муҳофаза қилиш каби йўналишларда муҳим вазифаларни адоҳ этикотда. Бу борада жамоатчилик назоратини ташкил этиш ва амалга ошириш самарадорлиги юқсалиб бораётганини ҳам алоҳида қайд этиш лозим.

Маълумки, жамоатчилик назорати жамиятда ижтимоий адолат баркарор бўлиши учун шахс, жамият ва давлат алоҳалиарида тенглик, масъулият явон устуворлигини таъминлашда мухим роль ўйнайди. Шундан келиб чиқиб, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органдарини томонидан жа-

лиларни көзга оширилган маданиятини юқсалитириш, хукуқий маданиятини юқсалитириш, хукуқбузарликларнинг олдини олиш ҳамда хусусий тадбиркорлик ва оиласий бизнесни ривожлантириш, бундаги иккни давлат раҳбарларининг учрашувларида эришилган килемшувлар мухим хукуқий асос бўйlib хизмат килаётгани алоҳида таъкидланди.

Давлатимиз раҳбари Ислом Каримов раҳномалигида амалга оширилаёт-

ган кенг кўламли изчили исплоҳотлар самарасида Узбекистоннинг жаҳон бозоридаги ўрни кенга-йиб, мустаҳкамлани боромоқ. Мамлакатимизнинг баркарор ривожлантирилган иктисолидёт, тукимачилик, тукон-кон саноати, ахборот технологиялари, фармацевтика, электрон маҳсулотлар ишлаб чиқариш ва куриши каби соҳалар учун маъсул вазирлик, тарбия ва идоралари, концерн ва компаниялари вакилилари катнашиди.

Ўзбекистон — Хитой муносабатлари ижтимоий-сийёсий, савдо-иктисолидёт, маданий-гуманистар каби йўналишларда изчили ривожланни бораёт. Иктисолидёт соҳада мамлакатларимиз ўртасида энг кўп кулаильик яратиш тартиби амал килаётir. Ўзаро тобар айрбослаш жамми 2011 йилда 2 миллиард 596 миллион АҚШ долларини ташкил қилди.

(Давоми 2-бетда).

Шунга қарамай, Тожикистон ва Киргизистон раҳбариятлари Рогун ҳамда Қамбарота ГЭСларининг курилишини тұхтатышни истамағаптиради. Бүнинг оқибати мінтақа ахолиси үннен фохиали бўлишини инобатта олмаятилар.

Ўзингиз ўйлаб кўринг: Рогун ГЭСининг курилиши майдони Жанубий Тянь-Шань ва Ҳисор-Қоқшол мінтақавий тектоник ёриклиарининг бир кисми хисобланувчи Ваҳш тектоник ёриклида жойлашган. Ушбу тектоник ёриклиарнинг сейсмик хавфи Марказий Осиёда энг юқоридир. Зеро, маълумотларга қарандан, 17 та 9 баллдан ҳам кучли зилзиланын 8 таси айнан шу мінтақада содир бўйlib, уларнинг олтиласи кейинги 110 йил ичидаги кимни ажаблантирмайди.

(Давоми 3-бетда).

Гигантомания

ёхуд баҳайбат тўғонлар қурилишининг оғир оқибатлари ҳақида яна бир мулоҳаза

Марказий Осиё зилзила хавфи юкори бўйлган ҳудуд эканлиги бугун барчага маълум. Минтақада бир неча марта рўй берган кучли ер силкинишлари кўллаб инсонларнинг ҳалок бўлишига, улкан вайронагарчиликларга олиб келди, оқибатда катта иктисолидёт зарар кўрилди.

Нигоҳ

Масалан, 1911 йилдаги шиддати 10 баллга тенг Сарез зилзиласи эса баландлиги 600-700 метрлик төг ёнбагирларини кўллаб юборган. У Мурғоб дарёсини тўсib кўйиб, Сарез кўлини хосил қылган. Шундай бутун бошли Усой қишилоги ахолиси билан йўқ бўйlib кетган эди. 1949 йили юз берган

худди шундай кучга эга Ҳаит зилзиласи эса баландлиги 600-700 метрлик төг ёнбагирларини кўллаб юборган. Кунинг натижасида Ҳаит тумани маркази ва сакизтадан ортиқ ахоли пунктлари яксон бўлиб, ўн минглаб одамлар ҳаётдан бевакт кўз юрган. Тебраниш шиддати ўн балли

тида Киргизистондан камида 70 киши ва 10 дан зиёд ўзбекистонликлар курбонига айланышганди. Умуман, сўнгги бир ярим аср давомида мінтақада магнитудаси 7, марказида тебраниш шиддати 9-10 балл бўйлган 17 та қобик (чукурлиги 30 километргача бўйлган) ҳамда 20 дан ортиқ чукур (чукурлиги 280 километргача бўйлган) ер силкинишлари юз берди. Шу боиси Киргизистоннинг 70 фоиз, Тожикистоннинг 80 фоиз ери 8-9 ва ундан ортиқ балли худудда жойлашганини ҳеч кимни ажаблантирмайди.

Ўзбекистон –
келажаги
буюк
давлат

Саломатлик

Самарқанд давлат тиббиёт институтида "Замонавий тиббиётда диагностика ва даволашда янги технологиялар" мавзуда халқаро илмий-амалий конференция бўлиб ўтди.

Илгор тажрибалар ва амалиёт

Австрия, Швейцария, Россия, Голландия, Люксембург каби мамлакатлардан таникли олимпир, нуфузли клиникаларнинг етакчи мутахассислари иштирок этган мазкур тадбирда беморларни даволашда илгор технологиялардан самарафи фойдаланиш хамда бу борада халқаро ҳамкорликни янада ривожлантириш позимлиги хусусида сўз борди.

— Ушбу ахумканинг айнан юртингизда ўтказиладигани бежиз эмас, — дейди профессор Д. Патт (Люксембург). — Чунки Самарқанд азалдан йирик илм-фан марказларидан бирни хисобланади. Ахоли самолатигини муҳофаза килиш, уларга замонавий тиббий хизмат кўрсатиш борасида бу ерда тўплланган илгор тажриба оммалаштиришга арзиди. Мутахассисларнинг ўти оғир хасталикларни даволашда энг сўнгги русламида диагностика баобоб-ускуналари ва жиҳозларидан фойдаланиб келмоқда.

Тадбир доирасида хорижлик мутахассислар тиббий хизмат сифати ва самардорлиги хамда тиббиёт ходимлари малакасини юксалтиши, илгор даволаш усуллари, янги технологияларни амалиёта жорӣ этиши борасида вилоятда амалга ошириладиган ислоҳотлар билан яқиндан танишилар.

М. ЗИЕДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбери.

Бухорода перинатал маркази очилди

Бухоро шаҳрида вилоят перинатал маркази фойдаланишига топширилди.

Юз бемор ўрнига мўлжалланган ушбу шифо масканнада реанимация, жарроҳлик, чақалоқлар паталогияси каби жами 12 та бўйим мавжуд. Замонавий мөъморчилик анъаналарини ўзида жамлаган мазкур уч кавати хизмат мажмууда она ва бола самолатигини мустаҳкамла, фертил ёшидаги аёлларга сифатли тиббий хизмат кўрсатиш учун барча шартшаро юратилган.

Айтиш керакки, марказ 2 милион АҚШ долларларлик тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган бўйиб, бу ерда беморларга жаҳон стандартлари даражасида тиббий хизмат кўрсатиш имконияти юратилган. Хусусан, ультратовушли додлер текшириш аппарати хомиланинг ривожланишидан тортти, юрак үршигача анилар беради.

И. ИБРОХИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбери.

«Бунёдкор» спорт мажмуаси билан танишув

Тошкентдаги дипломатия корпуси вакиллари мамлакатимиз пойтхатидаги барпо этилган янги "Бунёдкор" стадионида бўлиб, у ерда ёш ва професионал футболчилар учун яратилган шароитлар билан танишилар.

Кўлодда ва мухтор элчиси Чжан Сяо янги спорт мажмуаси гўзал ва маҳобатли эканлигини кўйдига.

— Бу ерда ўрнатилган жиҳоз ва ускуналар халқаро меъёрларга жавоб беради, — деди у. — "Бунёдкор" спорт мажмуаси Президент Ислом Каримовнинг ташабусига кўра курилган бўлиб, янги ишоот ўзбекистондаги Фав-

корхизлик дипломатлар, шунингдек, матбуот ахумканинг ўтказиладиган зални, ўзбек футболи тархи музейини кўздан кечириши баробарида, "Бунёдкор" стадионида хизматидаги болалар ва ўсмирлар футбол мактабида ҳам бўлдила.

“Жаҳон” ахборот агентлигининг муҳобири билан бўлиб ўтган сухбат чоғидаги Хитой Ҳалқ Республикасининг ўзбекистондаги Фав-